

Kvinnufelagssamskipan Føroya :

Vit góðtaka ikki fólkaflýtingina

- Vit vilja ikki sum mammur góðtaka, at okkara børn og ommubørn skulu verða noydd av landinum fyri at yvirliva, stendur m.a. í tíðindaskrivi frá Kvinnufelagssamskipanini

Í døgunum 6. og 7. mai var ársfundurin hjá Kvinnufelagssamskipan Føroya, hildin í Sørvági.

Tosað var m.a. um, hvussu fram skuldi farast, til tess at fáa fleiri kvinnur við, har samfelagsligar avgerðir verða tiknar.

Semja var um, at eingi mál verða lýst til fulnar, um tey kvinnuligu sjónarmiðini ikki eisini vórðu hoyrd. Tí eru tað ikki tær røttu avgerðirnar ið verða tiknar í dag. Skal vend fást í, mugu kvinnurnar verða við.

Niðurstøðan á fundinum var tí, at kvinnur til komandi val skuldu standa saman um at velja kvinnur á ting. Kvinnufelagssamskipanin fegnast um, at Javnsstöðulógin er viðtáknin og minnir á, at tá tær ymsu nevndirnar hereftir skulu setast, eiga kvinnurnar at verða líka væl umboðaðar sum menninir. Í hesum sambandi nevnr Kvinnufelagssamskipanin uppsagnirnar í Føroya

Banka. Tær halda tað vera løgið, at kvinnur skulu vera so nógv verri skikkaðar til störvini í bankanum enn menninir, og heldur, at Javnsstöðunevndin átti at kanna hetta málið.

Á fundinum var eisini semja um at steðga fólkaflýtingini úr Føroyum, og at geva teimum arbeiðsleysu sømilig kor. Besta tilboð til okkara arbeiðsleysu er arbeiði, heldur Kvinnufelagssamskipanin, sum eisini nemur við eyms spurningin, at so nógv børn flyta av landinum:

- Vit vilja ikki sum mammur góðtaka, at okkara børn og ommubørn skulu verða noydd av landinum fyri at yvirliva.

- Vit mugu hava ungu ættarliðini í landinum, um Føroyar skulu hava eina framtíð, sigur Kvinnufelagssamskipanin í tíðinda-brævi.

Dagny

Framhald av síðu 13

sleppur Áland ikki inn, sigur Maiken Poulsen.

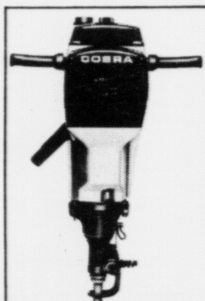
Nógv arbeiðsloysi er í Finnlandi, og tað hevur ført við sær, at Áland skal fenna sparingar, eitt nú kann umsitingin ikki seta fleiri fólk í starv. Í Álandi merkist arbeiðsloysið mest innan ávísar fakhólkur. Ringast eru lögfrøðingar fyri. Tað hevur - eins og hjá okkum - verið vælumtøkt at lesa lögfrøði. Nú eru bert alt ov nógvir lögfrøðingar, sum ikki fáa arbeiði í Álandi.

Liva einfalt í frittíðini

Maiken Poulsen hevur verið víða um í Álandi, bæði í býarlívinum og í náttúruni. Álendingar búa flest allir í býarumhvørvi, men samstundis hava teir flestu summarmáttur í skergarðinum.

- Hetta eru ikki summarrúsum hjá okkum, men bert smáttur við ongar elinnlegg, vatni o.t., sum vit eru von við.

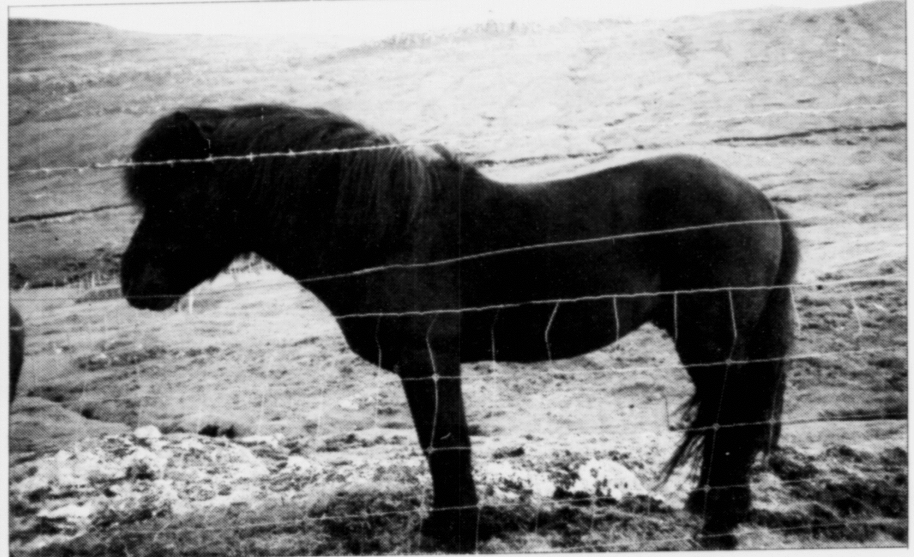
- Álendingar siga, at tá teir hava frii og fara út í skergarðin, so skúgva teir býarlívið til viks og liva einfalt.

COBRA
typa 149

Borar og slær, bensinmotor, vekt 24 kg. Fæst eisini til leigu.

Kaj Andreassen P.F.
Klingran 5 - Hoyvík - Tlf. 15600

Óynskt í egnum landi

Elin í Jákupsstovu, nevndarlimur í felagnum Føroysk Ross, hevur skrivað søguna um føroysku rossini í fyra pørtum, sum vit her prenta fyrsta part av

Felagið Føroysk Ross varð stovnað í 1978 við tí høvðsendamáli at bjarga tí føroyska rossinum undan at doyggja út.

Árini frammanundan høvdu nakrir einstaklingar gjørt eitt stórt arbeiði fyri at fáa fatur á seinastu restini av føroyska rossaslagnum.

At hetta var í evstu løtu, kann staðfestast við at vísa á, at tá Bergljót Petursdóttir, Leivur Trond Hansen og Jón í Bø í 1960-unum fóru undir at leita eftir seinastu rossinum, eydnaðist bara at fáa fatur á einum greiðingi, sum kundi roknað at vera av føroyskum uppruna. Fleiri ryssur vóru ymsastaðni, men hesturin undan Stjørnu (e) hjá Honnu Mikkelsen í Gásadal, var tá tann seinasti ógeldi føroyski hesturin. Jón gav hestinum navnið Jaspur.

Tá hugsað verður um, at um aldarskiðið vóru eini 7-800 ross í Føroyum, er tað ófatiligt at bara 50-60 ár seinne vóru at kalla ongi eftir.

Orsøkinar til hesa ógvuliga gongd eru helst fleiri. Føroyska rossid varð um summarið nýtt sum arbeiðsorka í bø og haga, og gekk restina av árinum fritt í haganum. Um aldarskiðið hendu stórar broytingar í føroyska samfelagnum. Landbúnaðurin fekk minni týðning og fiskivinnan gjørdist samstundis høvðsvinna føroyinga. So hvørt sum samfelagið broyttist, fekk rossid minni týðning í gerandisdegnum.

Eisini broyttust arbeiðsuppgávurnar, sum rossid varð nýtt til. Føroyska rossid hevði í eldir verið nýtt sum klyvjarsott til at bera tæð, torv o.l., men nú gjørdist meira brúk fyri einum rossi, sum orkaði betur at draga, og so smátt varð farið undir at flyta inn stórri og tyngri ross til arbeiðið í landbúnaðinum.

Føroyska rossid gjørdist óynskt í egnum landi, og eftirlitið við tí minkaði. Tey vóru ikki longur tikin heim um várnar, nýggj fyl vóru ikki markað, og sum tíðin leið, gjørdust fólk ørg inn á hesi villu rossini, sum ótu grasið frá seyðinum og gingu til onga nyttu og traðkaðu um allan hagan.

Tá tað samstundis gjørdist eftirspurningur eftir hesum smáum rossinum til kolaminur í Skotlandi og Onglandi, er tað eyðsæð, at fólk sóu ein møguleika til bæði at fáa eina inntøku og samstundis at sleppa av við eina plágu. Eisini vórðu nógv ross seld til Danmarkar.

Rossini vórðu ríkin saman, tey bestu vórðu tikin og flutt av landinum. Hetta helt fram í nógv ár og samstundis sum stovnurin minkaði, broyttist hann, tí tað var tað besta, sum varð tikið, og tað vánaligasta gekk eftir. Fortreytirnar fyri nøringini versnaðu og samstundis fór fram ein íblanding við innflutt ross, bæði úr Noregi og úr Íslandi.

Í 1950 vóru at kalla ongi eftir nakra staðni í Føroyum uttan í Vágum. Gamla skip-

anin við at hava rossini gangandi fritt í haganum, og á grannastevnu at gera av, hvør greiðingur skuldi góðkennast til hagan, varð eisini varðveitt longest í Vágum.

Ahugin fyri tí føroyska rossinum var sostatt yvirhøvdur lítill. Í landbúnaðinum høvdu maskinurnar tikið yvir, og millum fólk flest var ongin áhugi fyri tí litla føroyska rossinum. Tey útlendsku rossini vóru stórri, alingin var betri, tey vóru betri vand, og tí betur egnað sum ríðingarross. Tey seinastu føroysku rossini hinvegin gingu sum kloddafyl, óvand og hálvvill og tað var bert ein spurningur um stutta tíð, áðrenn tey eins og føroyski seyðurin, kúgvinn og hundurin fóru í søguna.

At hetta ikki hendi, er

nøkrum fáum einstaklingum fyri at takka, fyrst og fremst Bergljót, Leivi og Jón.

Aðalfundurin

Aðalfundur var í felagnum Føroysk Ross mánadagin, har fitt av fólki kom saman.

Á fundinum var m.a. tosað um rossasýningina komandi, sum felagið ætlar at luttaka í, og um hvussu ein lýsing av hesum serliga rossaslag skal skipast.

Eva í Dímun og Elin í Jákupsstovu vóru afturvaldar í nevndina. Bergljót Petursdóttir bað um at sleppa úr nevndini, og í hennara stað kom Tróndur Leivsson.

Nevndin hevur ikki skipað seg.

Dagny

Ruba reinsað
- væl reinsað

Opíðer:
Mánad.-fríggjad.
kl. 10-12 & 13.30-17

REINSAÐ ALTI
Klæði, gardinur, teppi,
ruskinn o.a.

Ruba

Magnus Heinasonarg. 15 - Havn - Box 1267 - Tlf. 16301